

349. Wł. Mickiewicz do J. I. Kraszewskiego b.d. [21 III 1886] Rkp. BJ 6520 k. 355-356.

[k. 355r]

Niedziela [prawdopodobnie 21 III 1886]

Kochany Panie,

I bez depeszy wstrzymałbym się aż do listu Pańskiego, ponieważ wiem, jak nie można polegać na dziennikarskich wiadomościach. Projekt L[erminy]¹ ma stronę praktyczną, doszłoby się do czegoś. Naturalnie nie obeszłoby się bez powtórzenia w episerskich² pismach formuły C. Perier³: *L'argent de la France n'appartient qu'à la France*⁴, lecz większość [k. 355v] myśl by tę przyjęła. Czekajmy, a kiedy mi Pan doniesie o odpowiedzi stanowczej Prusaków, to wówczas zobaczymy razem, co przedsięwziąć. Tymczasem dobrze, że Panu nie wolno do Francji jechać, ponieważ nie znalazłeś się w pociągu tak strasznie zdruzgotanym.

W Paryżu zaciągają *un emprunt d'un milliard*⁵! Wśród kółka polskiego cicho. Mieliśmy odczyt Waliszewskiego⁶, [k. 356r] piękny fajerwerk i nic więcej, wymowa świetna, pamięć zadziwiająca, duch stańczykowski. W czwartek zeszły Godebski⁷ prawił po francusku o Gro[t]tgierze⁸ i sztuce polskiej. Podobno, że dla podtrzymania „Tygodnika”⁹, wyciągnięto dość znaczne datki od niektórych panów naszych, którzy otwierają swoją szkatułkę tylko księżom, a podtrzymują jedynie głupstwa. „Tygodnik” piramidalnie głupi.

[k. 356v] Mamy tutaj słońce i mróz nieparyski w marcu. Spodziewam się, że w S[an] Remo macie słońce bez mrozu i że wpływ pogody i dłuższego pobytu pod pięknym niebem daje się czuć kochanemu Panu.

Serdeczne pozdrowienia,

Wł[adysław] Mickiewicz

¹ Jules Lermina – zob. list nr 214.

² Episerski – kupiecki, sklepikarski (z franc. *épicier* – kupiec korzenny, sklepikarz); tutaj w znaczeniu warstwy episerskiej, kupieckiej.

³ Casimir Périer (1777-1832) – francuski polityk, premier Francji w okresie 13 III 1831 – 16 V 1832, podczas posiedzenia Izby Parlamentu 18 III 1831 r. w związku z możliwością interwencji w sprawach polskich wypowiedział słowa: „Krew i pieniądze Francji należą tylko do Francji”.

⁴ *Pieniądze Francji należą tylko do Francji* (franc.).

⁵ *Pożyczkę w wysokości jednego miliarda* (franc.).

⁶ Kazimierz Waliszewski – zob. list nr 275.

⁷ Cyprian Godebski (zob. list nr 215) wygłosił odczyt zorganizowany przez Stowarzyszenie byłych Uczniów Szkoły Narodowej Polskiej w Paryżu.

⁸ Artur Grottger – zob. list nr 98.

⁹ „Tygodnik” – zob. list nr 335.